

BOSNA I HERCEGOVINA
Udruženje Pomorsko društvo u Bosni i Hercegovini
SARAJEVO

I N F O R M A C I J A

o tajnom državnom procesu koji je uspostavljen za vrijeme rata tačnije 02. februara 1994. godine kada je Republika Hrvatska istovremeno sa usvajanjem Pomorskog zakonika proglasila svoj suverenitet na pomorskom teritoriju Republike Bosne i Hercegovine

Pomorski zakonik Republike Hrvatske, „*koji je donio Hrvatski sabor na sjednici 8. prosinca 2004. godine*“, je proglasio Predsjednik Republike Hrvatske 14. decembra 2004. godine (objavljeno u Narodnim novinama, Službeni list br. 181/2004 od 21.12.2004.). Ovim Zakonom je utvrđeno da: „*Stupanjem na snagu ovoga Zakonika prestaje važiti Pomorski zakonik (»Narodne novine« broj 17/94., 74/94. i 43/96.) osim odredaba o upisu brodova...*“. (Čl. 1031. Zakonika).

Iako je, prestao da važi Pomorski zakonik, „*koji je donio Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske na sjednici dana 27. siječnja 1994. godine*“, a Predsjednik Republike Hrvatske isti proglasio 02. februara 1994. godine (objavljeno u NN, Službeni list br. 17/1994 od 7.3.1994.), odredbe ovog Zakona koje se odnose na činjenicu da je **Republika Hrvatska, proglasila svoj državni suverenitet na pomorskom teritoriju Republike Bosne i Hercegovine**, suštinski su ostale nepromijenjene do danas. Sve te odredbe u Pomorskom zakoniku (NN broj 181/04, 76/07, 146/08, 61/11, 56/13, 26/15) su i danas na snazi, izuzev izmjene u Čl. 42. (NN 26/15), koji se odnosi na epikontinentalni pojas i razgraničenje u ovom pojasu.

Ovaj prikriveni proces je uspostavljen u ratno vrijeme, 02. februara 1994. godine, kada je istovremeno sa proglašenjem Pomorskog zakonika, proglašen i državni suverenitet Republike Hrvatske na pomorskom teritoriju Republike Bosne i Hercegovine. To stanje je konceptualno definisano odredbama ovog Zakona (članovi: 1, 6, 7 i 19).

Neki od ovih kritičnih paragrafa su prepisani iz pomorskog zakona bivše Jugoslavije, kako bi identificirali Republiku Hrvatsku kao jedinog nasljednika pomorske teritorije i pomorskog prava, isključujući Bosnu i Hercegovinu.

Ovim odredbama utvrđeno je, da se Zakonom „*uređuje morski i pomorski prostori Republike Hrvatske...*“ (Čl. 1), te „*Suverenitet Republike Hrvatske na moru prostire se na **unutrašnje morske vode i teritorijalno more Republike Hrvatske, na zračni prostor iznad njih te na dno i podzemlje tih morskih prostora***“. (Čl. 6.). Zatim su utvrđene prostorne dimenzije (obuhvat) unutrašnjih voda i teritorijalnog mora. Prema tome, unutrašnje morske vode Republike Hrvatske obuhvataju, između ostalog i „*dijelove mora između crte niske vode na obali kopna i ravne polazne crte za mjerenje širine teritorijalnog mora članka 19. stavak 2. točke 2) i 3) ovoga Zakona.*“ (Čl. 7.). **Obala kopna Republike Hrvatske ovdje je utvrđena sa kontinuitetom, bez uvažavanja i isključenja 24 km obale kopna Republike Bosne i Hercegovine i pomorskog teritorija Republike Bosne i Hercegovine.** Teritorijalno more Republike Hrvatske je utvrđeno (Čl.19.) na isti način, bez uvažavanja i isključenja pomorskog teritorija Republike Bosne i Hercegovine. Ustavri, Republika Bosna

i Hercegovina je potpuno isključena kao da nije pomorska zemlja i da joj ne pripada dio Jadranskog mora. Čak šta više, u cijelom Zakonu se nigdje ni ne spominje Republika Bosna i Hercegovina kojoj, jasno, pripada dio Jadranskog mora i slobodan pristup otvorenom moru, kao članici Konvencije UN o pravu mora od januara 1994. godine. (Republika Hrvatska je članica ove Konvencije od maja 1995. godine).

Ovim zakonskim putem, pomorski teritorij Republike Bosne i Hercegovine je pripojen Republici Hrvatskoj i na istom je proglašen suverenitet Republike Hrvatske, umotano u zakonski utvrđeni suverenitet Republike Hrvatske na unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru.

Sve navedene zakonske odredbe, prema članovima: 1, 6, 7 i 18 (Pomorski zakonik: NN broj 181/04, 76/07, 146/08, 61/11, 56/13, 26/15), su i danas na snazi.

Uz navedeno, treba dodati da je u Pomorskom zakoniku od 1994. godine definisano i sljedeće: „*Pomorsko dobro je opće dobro od interesa za Republiku Hrvatsku...*“, zatim da, „*Pomorsko dobro čine unutarnje morske vode i teritorijalno more, njihovo dno i podzemlje, te dio kopna koji je po svojoj prirodi namijenjen općoj upotrebi...*“ (Čl. 48. i 49.). Ove odredbe Zakona, odnosno cijelo poglavlje (DIO TREĆI „Pomorsko dobro“) je preneseno u Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama (NN 158/03, 141/06, 38/09, 56/16).

Osim navedenog, pomorskim dobrom se smatra: „*...te dio kopna koji je po svojoj prirodi namijenjen općoj upotrebi ili je proglašen takvim, kao i sve što je s tim dijelom kopna trajno spojeno na površini ili ispod nje*“. Tu, jasno, spadaju i građevine spojene s kopnom. Sljedstveno tome, izgrađeni Pelješki most bi bio pomorsko dobro Republike Hrvatske, sa svim karakteristikama kako je definisano. Novostečena prava izgradnjom Pelješkog mosta tj. pomorskog dobra, dovela bi do sukoba sa, danas već, stečenim međunarodnim pravima koja ima Bosna i Hercegovina prema Konvenciji UN o pravu i article 24, para. 3, of the Convention on the Territorial Sea and the Contiguous Zone, signed in Geneva on 29 April 1958.

Na taj način, Republika Hrvatska bi štiteći svoja zakonska i ustavna prava, po osnovu izgrađenog mosta kao pomorsko dobra, trajno onemogućila Bosnu i Hercegovinu da ostvari svoj puni suverenitet, teritorijalni integritet i stečena međunarodna prava.

Sasvim je jasno, da bi izgrađeni Pelješki most bio konačni pečat za trajnu promjenu pravnih činjenica i stečenih prava, u ovom dijelu Jadranskog mora na štetu: suvereniteta, teritorijalnog integriteta i međunarodnih prava Bosne i Hercegovine.

ZAKLJUČAK

Institucije Evropske unije, izvršna i zakonodavna vlast Republike Hrvatske nisu javno prezentirali i razmatrali naprijed navedenu situaciju, konačnu namjeru, cilj aktivnosti i finansijskih sredstava građana Evropske unije namijenjenih za izgradnju Pelješkog mosta, u okviru prikriivenog državnog procesa Republike Hrvatske.

Općenito, problem je puno veći od „Pelješkog mosta“ i Međunarodna zajednica (uključujući i Evropsku uniju) moraju poduzeti određene aktivnosti da zaštite suverenitet, teritorijalni integritet i međunarodna prava Bosne i Hercegovine saglasno navedenim konvencijama i Dejtonskom mirovnom sporazumu, koji je potpisan u Parizu 14. decembra 1995. godine.

Uistinu, ovaj problem poput problema u Ukrajini vezan za poluotok Krim (okupran od Rusije) nije potreban Evropi, posebno ne u Bosni i Hercegovini, produciran od Republike Hrvatske, članice Evropske unije, a ujedno i potpisnice Dejtonskog mirovnog sporazuma.

Europska Unija ne smije finansijski podržavati Republiku Hrvatsku u kntinuitetu ovog incognito državnog procesa u narušavanju pravnih činjenica i stečenih prava u ovom dijelu Jadranskog mora, potvrđujući time definitivno narušavanje suvereniteta, teritorijalnog integriteta i međunarodnih prava Bosne i Hercegovine.

Finansijska nagrada za očigledno rušenje demokratskih principa i međunarodnog prava nije sadržana u stečevini Evropske unije.

Sarajevo, 20. januar 2019. godine

Predsjednik Udruženja

dr.sc. Izet Bajrambašić